

El poeta de les coses mínimes

2008-06-27 11:00:09

Eugénio de Andrade

Ofici de paciència

Traducció d'Antoni Xumet Rosselló

El Gall Editor, Pollença, 2008

Si [Cardoso Pires](#) explica bona part de la narrativa portuguesa actual, Eugénio de Andrade és un dels pilars indiscutibles pel que fa a la poesia. Autor d'una lírica lluminosa, a les antípodes de qualsevol barroquisme o del mínim excés formalista. Amb un llenguatge transparent, que busca mostrar el batec de la quotidianitat, de les realitats més mínimes, per erigir-se en una celebració del goig de viure. I amb la importància cabdal que atorga a la paraula: pesada i tornada a sospesar per aconseguir veritables miniatures de gran potencial líric i musicalitat.

Una idea que, en aquest *Ofício de Paciência* original de 1994, es fa explícita des del títol: poesia com a ofici i com a paciència, el treball de qui s'està a l'espera, d'aquell que —com és el cas del poeta portugués— és capaç d'aturar-se, de contemplar en una lenta recerca de la vida els tresors que amaga; de detenir la mirada en els detalls més minúsculs. De cantar les coses senzilles, més aparentment insignificants, i mostrar-les sota una nova llum que les transforma, que les retorna a la categoria que veritablement posseeixen. En definitiva, l'antídot de l'hàbit de passar per les coses sense veure-les.

Així, dos temes esdevenen recurrents en aquests poemes: d'una banda, la pròpia poesia, la paraula com a eina per a accedir al món; i d'una altra, l'encaix de l'ésser humà en l'entorn, la relació de l'home amb la vida que l'envolta —la casa, la natura, la terra, les estacions... També el pas del temps, com a tema que connecta els altres dos: l'evocació de la infantesa com un paradís que la paraula fa possible de reviure constantment; i l'assumpció de la maduresa vital, en què justament juga un paper decisiu aquella possibilitat de fer present el passat mitjançant la poesia.

Ofici de paciència és una nova mostra de la poesia essencial d'Andrade, d'una poesia elemental —en el sentit literal— que es presenta amb l'aparença formal més simple. Poemes breus i molt depurats, cisellats amb rigor i amb obstinació fins reduir-los a l'essència. Una condensació i una pulcritud, doncs, que ben sovint adopta la contundència de l'aforisme, però sense caure mai en la proposta hermètica: ben al contrari, poesia diàfana que combina la saviesa amb la puresa. En aquest sentit, la cita de Mies van der Rohe que encapçala l'obra n'és un *leitmotiv* ben explícit: *Menys és més*. La divisa escaient per al poeta de la síntesi, per al que fa servir la brevetat com una eina d'humilitat, com una arma contra els excessos.